

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

نیم

برگشته

۴۷۳ / ۱۷۷۸۷ شماره:

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۳/۲۳

پیوست:

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان	
شماره نسبت: ۹۰/۱۱۴۲۵۸۳	
☐ صبح	۹۰/۳۰/۲۳
☐ عصر	ساعت ورود:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

عطاف به نامه شماره ۹۰/۳۰/۴۲۱۹۴ مورخ ۱۳۹۰/۲/۱۴ و پیرو نامه شماره

۴۷۳/۵۲۵۵ مورخ ۱۳۹۰/۲/۳ در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی

جمهوری اسلامی ایران طرح اصلاح قانون ثبت که به منظور رفع ایرادات آن شورا

در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۰/۳/۲۲ مجلس شورای اسلامی به تصویب

رسیده است، به پیوست ارسال می گردد.

علی لاریجانی

طرح اصلاح قانون نفت

ماده ۱ - ماده (۱) قانون نفت مصوب ۱۳۶۶/۷/۹ که از این پس قانون نامیده

می شود به شرح ذیل اصلاح می گردد:

ماده ۱- اصطلاحات این قانون در معانی مشروح ذیل به کار می رود:

۱ - نفت: هیدروکربورهایی که به صورت نفت خام، میعانات گازی، گاز طبیعی،
قیر طبیعی، پلمه سنگهای نفتی و ماسه‌های آغشته به نفت به حالت طبیعی یافت شده و یا طی
عملیات بالادستی به دست می آید.

۲ - گاز طبیعی: هیدروکربورهایی که در سازندهای گازی مستقل، گندلهای گازی و
یا محلول در نفت در شرایط متعارف به حالت گاز موجود است و یا طی عملیات بالادستی
همراه با نفت خام به دست آید.

۳- منابع نفتی: هریک از منابع و یا مخازن زیرزمینی یا روزمنی در تقسیمات داخل
سرزمین، آبهای داخلی، ساحلی، فلات قاره و بین‌المللی مجاور مرزهای کشور و آبهای آزاد
بین‌المللی که احتمال وجود نفت در آن است و مشخصات فنی و مختصات جغرافیایی آن
توسط وزارت نفت مشخص می گردد.

۴ - عملیات بالادستی نفت: کلیه مطالعات، فعالیتها و اقدامات مربوط به اکتشاف،
حفاری، استخراج، بهره‌برداری و صیانت از منابع نفتی، انتقال، ذخیره‌سازی و صادرات آن
مانند پی‌جوبی، نقشه‌برداری، زمین‌شناسی، ژئوفیزیک، ژئوشیمی، حفر و خدمات فنی چاهها،
تزریق گاز، آب، هوا و یا هر فعالیتی که منجر به برداشت بهینه و حداقلی گردد
و نیز احداث و توسعه تأسیسات و صنایع وابسته، تحدید حدود، حفاظت و حراست آنها برای
عملیات تولید و قابل عرضه کردن نفت در حد جداسازی اویله، صادرات، استفاده و یا عرضه
برای عملیات پایین دستی را شامل شود.

مواردی نظیر مدیریت و نظارت بر تأمین کالاهای و مواد صنعتی، آموزش و تأمین
نیروی انسانی، ایجاد و حفظ شرایط ایمنی، بهداشت و محیط زیست و انجام کلیه فعالیتهای

۴۷۳ / ۱۷۷۸۷

شماره:

۱۳۹۰/۰۳/۲۳

تاریخ:

بیان:

بیان

لازم جهت ایجاد، ارتقاء و انتقال فناوری برای پشتیبانی عملیات فوق جزء عملیات بالادستی محسوب می‌شود.

۵- عملیات پایین دستی نفت: به کلیه مطالعات، فعالیتها و اقدامات مربوط به عملیات تصفیه و پالایش در تأسیسات پالایشی جهت تولید فرآوردهای نفتی و استفاده از آنها برای تولید محصولات پتروشیمیایی و انتقال، ذخیره‌سازی، توزیع، فروش داخلی، صادرات و واردات فرآوردهای نفتی و محصولات پتروشیمیایی اطلاق می‌شود.

مواردی نظیر تأمین کالاها و مواد صنعتی، آموزش و تأمین نیروی انسانی، ایجاد و حفظ شرایط ایمنی، بهداشت و محیط زیست و انجام کلیه فعالیتهای لازم جهت ایجاد، ارتقاء و انتقال فناوری برای پشتیبانی عملیات فوق جزء عملیات پایین دستی محسوب می‌شود.

۶- واحد عملیاتی: هر واحد، سازمان، مؤسسه یا شرکتی که عملیات بالادستی با پایین دستی نفت را به صورت اصلی، فرعی، تخصصی، عمومی و خدماتی جنبی نفتی براساس قوانین و مقررات مربوط عهده‌دار است.

۷- تولید صیانت شده از منابع نفت: کلیه عملیاتی که منجر به برداشت بهینه و حداقلی ارزش اقتصادی تولید از منابع نفتی کشور در طول عمر منابع مذکور می‌شود و باعث جلوگیری از اتلاف ذخایر در چرخه تولید نفت براساس سیاستهای مصوب می‌گردد.

۸- فرآوردهای نفتی: کلیه محصولاتی که در تأسیسات فرآوری و پالایش نفت به دست می‌آید و می‌تواند به طور مستقیم مصرف و یا در سایر واحدهای عملیاتی و پتروشیمیایی به محصول نهائی تبدیل شود.

۹- محصولات پتروشیمیایی: کلیه محصولاتی که در تأسیسات پتروشیمیایی از نفت و فرآوردهای نفتی به دست می‌آید و می‌تواند به طور مستقیم مصرف و یا برای تولید محصول نهائی در عملیات استفاده شود.

۱۰- محصولات نهائی: محصولاتی که پس از تولید، امکان تولید محصول دیگری از آنها نیست و به طور مستقیم قابلیت مصرف دارند.

شماره: ۴۷۳ / ۱۷۷۸۷

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۳/۲۲

بُرْس:

برگشته

۱۱ - انتقال نفت: کلیه اقدامات و عملیاتی که برای ارسال نفت استخراج شده با استحصال شده از منابع نفتی به تأسیسات پالایشی و پتروشیمیایی و پایانه‌های صادراتی انجام می‌گیرد. این تعریف، ارسال نفت از مبادی وارداتی به تأسیسات پالایشی و پتروشیمیایی را نیز شامل می‌گردد.

۱۲ - انتقال فرآورده‌های نفتی: کلیه اقدامات و عملیاتی که برای ارسال فرآورده‌های نفتی از تأسیسات پالایشی، مبادی وارداتی و انبارهای اصلی و تدارکاتی، مبادی توزیع، تأسیسات پتروشیمیایی و یا پایانه‌های صادراتی انجام می‌گیرد.

۱۳ - خطوط لوله: کلیه خطوط انتقال منابع نفتی به تأسیسات پالایشی و پتروشیمیایی و یا مبادی صادرات و واردات و همچنین خطوط انتقال فرآورده‌های نفتی و محصولات پتروشیمیایی به انبارهای اصلی و مبادی توزیع داخلی و پایانه‌های صادراتی که از طریق لوله انجام می‌شود.

۱۴ - تجارت نفت، فرآورده‌های نفتی و محصولات پتروشیمیایی: به اقدامات و عملیات بازاریابی، قیمت‌گذاری و عقد قرارداد خرید و فروش، صادرات و واردات، انتقال (ترانزیت)، مبادله و معاوضه نفت، فرآورده‌های نفتی و محصولات پتروشیمیایی اطلاق می‌شود.

۱۵ - ذخیره‌سازی نفت و فرآورده‌های نفتی: کلیه اقدامات و عملیات مربوط به ذخیره‌سازی و بازآوری نفت، فرآورده‌های نفتی و محصولات پتروشیمیایی در مخازن سطحی فلزی، بتی، زیرزمینی اعم از مغاره‌های سنگی و نمکی و مخازن تخلیه شده نفت و معادن متوجه است که جهت تحويل به پایانه‌های صادراتی، تأمین خوراک واحدهای پالایشی و پتروشیمیایی بهمنظور جلوگیری از توقف فعالیت واحدهای عملیاتی، همسان نمودن و افزایش کیفیت نفت و فرآورده‌های نفتی و ایجاد توازن بین تولید و مصرف انجام می‌شود.

۱۶ - قرارداد نفتی: توافق دو یا چند جانبه بین وزارت نفت یا هریک از شرکت‌های اصلی تابعه آن یا هر واحد عملیاتی با یک یا چند واحد عملیاتی یا اشخاص حقیقی یا حقوقی در داخل یا خارج از کشور که براساس قوانین موضوعه، انجام تمام یا قسمتی از عملیات

بررسی

نیم

بالادستی و پایین دستی و یا تجارت نفت، فرآورده‌های نفتی و محصولات پتروشیمیایی، مورد تعهد قرار می‌گیرد.

۱۷ - امور حاکمیتی صنعت نفت: اعمال حق حاکمیت و مالکیت عمومی از طرف جمهوری اسلامی ایران بر منابع نفتی و سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، هدایت و راهبری و نظارت عالیه بر اقدامات اجرائی در صنعت نفت و پتروشیمی اعم از عملیات بالادستی و پایین دستی است.

۱۸ - شرکتهای اصلی تابعه وزارت نفت: شرکتهای ملی نفت، گاز، پتروشیمی و پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران که تابع وزارت نفت می‌باشد.

۱۹ - شرکتهای فرعی تابعه وزارت نفت: شرکتهایی که بیش از پنجاه درصد (٪۵۰) سهام آنها متعلق به شرکتهای اصلی تابعه وزارت نفت است.

با توجه به این که واژه‌های تخصصی به کاررفته در مواد این طرح در زبان فارسی معادلی ندارد، اصطلاحات مزبور عیناً تصویب می‌گردد.

ماده ۲ - ...

ماده ۳ - ماده (۳) قانون به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

ماده ۳ - نظارت بر اعمال حق حاکمیت و مالکیت عمومی بر منابع نفتی به عهده «هیأت عالی نظارت بر منابع نفتی» است که به موجب این قانون و با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

... ۱

۷ - دادستان کل کشور

۸ - مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران

بند(۸) ماده (۳) اصلاحی حذف می‌گردد.

۹ - یکی از معاونین وزارت نفت به انتخاب وزیر نفت

عبارت «یکی از معاونین» به عبارت «دونفر از معاونین» تغییر می‌یابد.

۴۷۳ / ۱۷۷۸۷ شماره:

تاریخ: ۱۳۹۰/۰۳/۲۳

پرست:

تبصره ۱ - ...

ماده ۴ - ماده (۷) قانون به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

ماده ۷ - وظایف هیأت عالی نظارت بر منابع نفتی به شرح زیر است:

۱ - نظارت بر اجرای سیاستهای کلی نظام در حوزه نفت و گاز

بند(۱) به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

۱ - نظارت بر اجرای قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی
مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۸ و اصلاحات بعدی آن در حوزه نفت و گاز

۲ - نظارت بر اجرای سیاستهای راهبردی و برنامه‌های مصوب وزارت نفت در

فرآیند صیانت از منابع نفت و گاز

بند(۲) به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

۲ - بررسی و ارزیابی اجرای سیاستهای راهبردی و برنامه‌های مصوب وزارت نفت در فرآیند
صیانت از منابع نفت و گاز به منظور برداشت بهینه و حداقل ارزش افزوده اقتصادی از
منابع مذکور

۳ - نظارت بر قراردادهای مهم نفت و گاز

بند(۳) به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

۳ - بررسی و ارزیابی متن، حجم مالی، تعهدات، مقدار محصول و زمان اجرای قراردادهای
مهم نفت و گاز در جهت صیانت از عواید حاصل از اتفاق عمومی در حوزه نفت و گاز و
امکان اجرای قرارداد

۴ - تهیه گزارش سالانه و ارائه به مقام رهبری و مجلس شورای اسلامی
تبصره - چگونگی تشکیل و اداره جلسات هیأت عالی نظارت بر منابع نفتی براساس
دستورالعملی است که حداقل سه ماه پس از ابلاغ این قانون با پیشنهاد وزیر نفت به تصویب
هیأت مذکور می‌رسد.

عبارت «هیأت مذکور» در تبصره ماده (۷) اصلاحی موضوع ماده (۴) این قانون به عبارت «هیأت
وزیران» اصلاح می‌گردد.

ماده ۵ - یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده (۱۲) به قانون الحق می‌گردد:

ماده ۱۲ - به منظور اجراء و تحقق طرحهای سرمایه‌گذاری و تأمین هزینه‌های جاری

صنعت نفت، در صدی از ارزش نفت خام، گاز طبیعی و میعانات گازی تولیدی که در قانون

بودجه سالانه کل کشور تعیین می‌شود، پس از کسر هزینه‌ها، معاف از مالیات و تقسیم سود

سهام دولت، به وزارت نفت از طریق شرکتهای اصلی تابعه ذیریط تخصیص می‌یابد تا

براساس قوانین موضوعه و اساسنامه شرکتهای مذکور هزینه شود.

متن ماده (۱۲) الحقی موضع ماده (۵) این قانون به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

ماده ۱۲ - به منظور اجراء و تحقق طرحهای سرمایه‌گذاری و تأمین هزینه‌های جاری صنعت

نفت، در صدی از ارزش نفت خام، گاز طبیعی و میعانات گازی تولیدی که در قوانین بودجه

سالانه کل کشور تعیین می‌شود، به وزارت نفت از طریق شرکتهای اصلی تابعه ذیریط

تخصیص می‌یابد تا براساس قوانین موضوعه هزینه شود.

ماده ۶ - ...

ماده ۷ - یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده (۱۴) به قانون الحق می‌گردد:

ماده ۱۴ - کلیه درآمدهای حاصل از فروش نفت خام، گاز طبیعی و میعانات گازی در

چهارچوب قانون برنامه پس از کسر پرداختهای بیع مقابل، به‌طور مستقیم به خزانه‌داری

کل کشور نزد بانک مرکزی واریز می‌شود و در صدهای مقرر در مواد (۵) و (۶) این قانون،

طبق قوانین و مقررات مربوطه پرداشت و پرداخت می‌گردد.

تبصره ۱ - درآمد حاصل از میعانات گازی تولیدی پس از واریز به حساب بانک

مرکزی و کسر کسورات قانونی مربوط، با اعلام خزانه‌داری کل کشور به‌طور کامل بایت

علی‌حساب سهم مذکور در ماده (۵) در اختیار وزارت نفت از طریق شرکتهای اصلی تابعه

آن قرار می‌گیرد.

تبصره ۲ - درآمد حاصل از فروش نفت خام و میعانات گازی مازاد بر قیمت‌های مندرج

در قوانین بودجه سالانه کل کشور پس از کسر کسورات قانونی طبق قانون برنامه به حساب

ذخیره ارزی نزد بانک مرکزی واریز می‌گردد تا براساس قوانین موضوعه هزینه شود.

(۱)

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

میں

بیت

۴۷۳ / ۱۷۷۸۷ شماره:

۱۳۹۰ / ۰۳ / ۲۳ تاریخ:

بیت:

ایجاد ماده (۱۴) الحاقی موضوع ماده (۷) با اصلاح ماده (۱۲) الحاقی موضوع ماده (۵) این قانون
مرتفع گردیده است.

ماده ۸ — ...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز یکشنبه سورخ بیست و دوم خردادماه
یکهزار و سیصد و نود مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

علی لاریجانی